

Skogsstyrelsen och 8j och 10c CBD

Fäbodriksdagen 2025

Magnus Kristoffersson
Naturvårdsspecialist

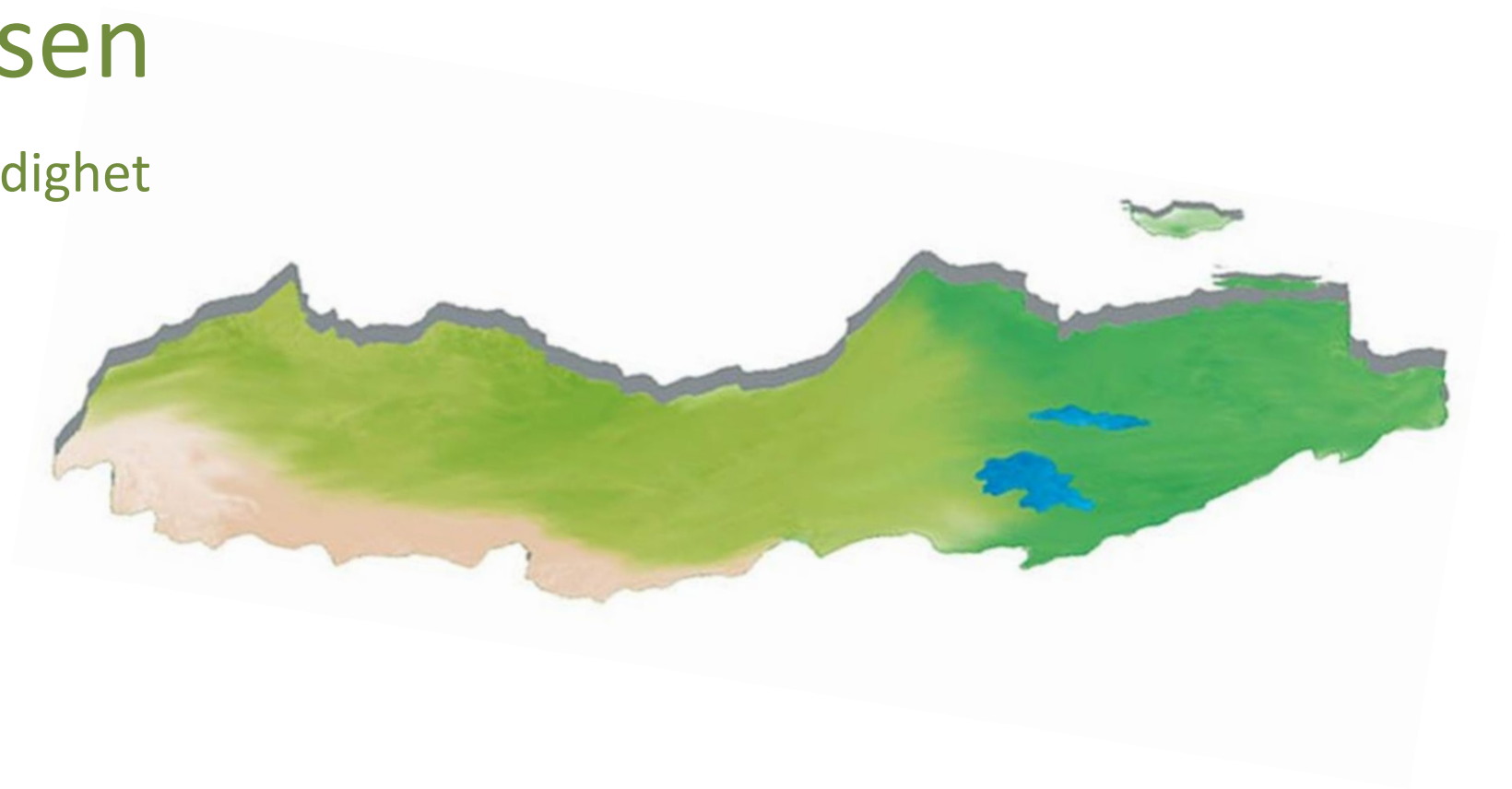
Micke Lehorst
Kulturmiljöspecialist

Söljeflagan i kvällsbelysning. Hilding Werner 1913. Värmlands museum. PDM

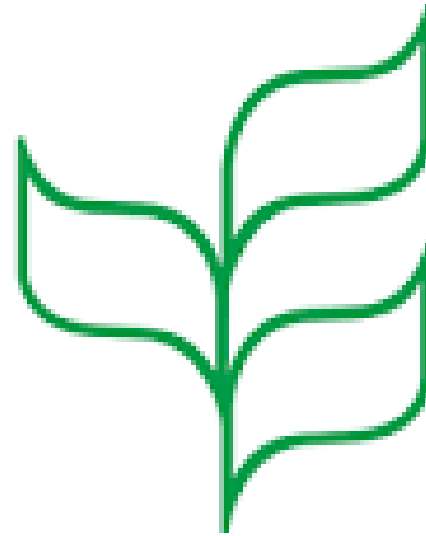
Skogsstyrelsen

Sveriges skogliga myndighet

Uppdrag, mål och
inriktning

Samverkan!

Kulturmiljö, ...särskilt levande biologiskt kulturarv

(kulturpräglad natur/ hävdgynnad biologisk mångfald /
skogsskötsel för kulturmiljöprodukter)

Kulturmiljö

Kulturmiljön är den av människan skapade eller påverkade miljön. Det avser lämningar efter människors verksamhet (kulturlämningar), det biologiska kulturarvet och de äldre anlagda och bebyggda och traditionellt brukade miljöer som används av människor idag.

Kulturmiljön ingår i kulturarvet och omfattar också immateriella företeelser som ortnamn, verksamheter, kunskaper, traditioner eller berättelser som är knutna till miljöer, platser och landskap. Detta innebär att bygder och hela landskap kan ses som kulturmiljöer.

Biologiskt kulturarv

Det biologiska kulturarvet är delar av kulturmiljön och den biologiska mångfalden, i form av ekosystem, naturtyper och arter som uppstått, utvecklats eller gynnats genom människans äldre traditionella nyttjande av landskapet.

Landskap. Människors livsmiljö och miljö för företagande

Kulturmiljöns tjänster (och produkter) i skogslandskapet ...och social infrastruktur och grön infrastruktur

Traditionell kunskap och hållbara sedvanor

Hållbarhet på
riktigt!

Artiklarna 8j och 10c CBD i Skogsstyrelsen

Kulturpräglad natur:

kunskapssammanställningar och
kurser i brukande och skötsel för biologiskt kulturarv
med CBM, Naturvårdsverket, Jordbruksverket och
Riksantikvarieämbetet

Artiklarna 8j och 10c CBD i Skogsstyrelsen

Skogsskötsel, affärsmodeller och
värdekedjor - skogsproduktion

Artiklarna 8j och 10c CBD i Skogsstyrelsen

SKÅNK 2024

”Skogligt mångbruk och kulturarv”

Artiklarna 8j och 10c CBD i Skogsstyrelsen

Landskapskonferens i
Jämtland 2025

Mångbruk:
Fokus på fäbodbruk och renskötsel

Skogliga områden för 8j och 10c CBD

Mångbruk, variationsrika skogar, hyggesfritt skogsbruk, naturnära skogsbruk, skogsskötsel, renskötsel och skogsbruk, upplevelsevärden, naturrestaurering och utvecklad natur- och kulturmiljövård...

Samverkan, digitala möjligheter (bl.a. kunskapsunderlag)

Artiklarna 8j och 10c CBD i Skogsstyrelsen

Styrmedel och processer

- Bestämmelser: skogsvårdslagen, miljöbalken, naturrestaureringslagen, artskyddsförordningen, kulturmiljölagen
- Stöd och bidrag: Nokås/ädellöv, CAP, återvätning...
- Information, utbildningar, kunskapsunderlag och kunskapsstöd
- Processer: tillsyn, rådgivning, statistik, kunskapsstöd...
- Intern policy?

Artiklarna 8j och 10c CBD i Skogsstyrelsen

Intern arbetsgrupp för
implementering. Aktiviteter för
mångbruk

Artiklarna 8j och 10c CBD i Skogsstyrelsen

- Artiklarna in i redan pågående och kommande områden, verksamheter och processer
- Plan!
- Synsätt och arbetssätt
- Breddning, medvetandegörande, inkluderande och metodutveckling
- Någon helt ny verksamhet?

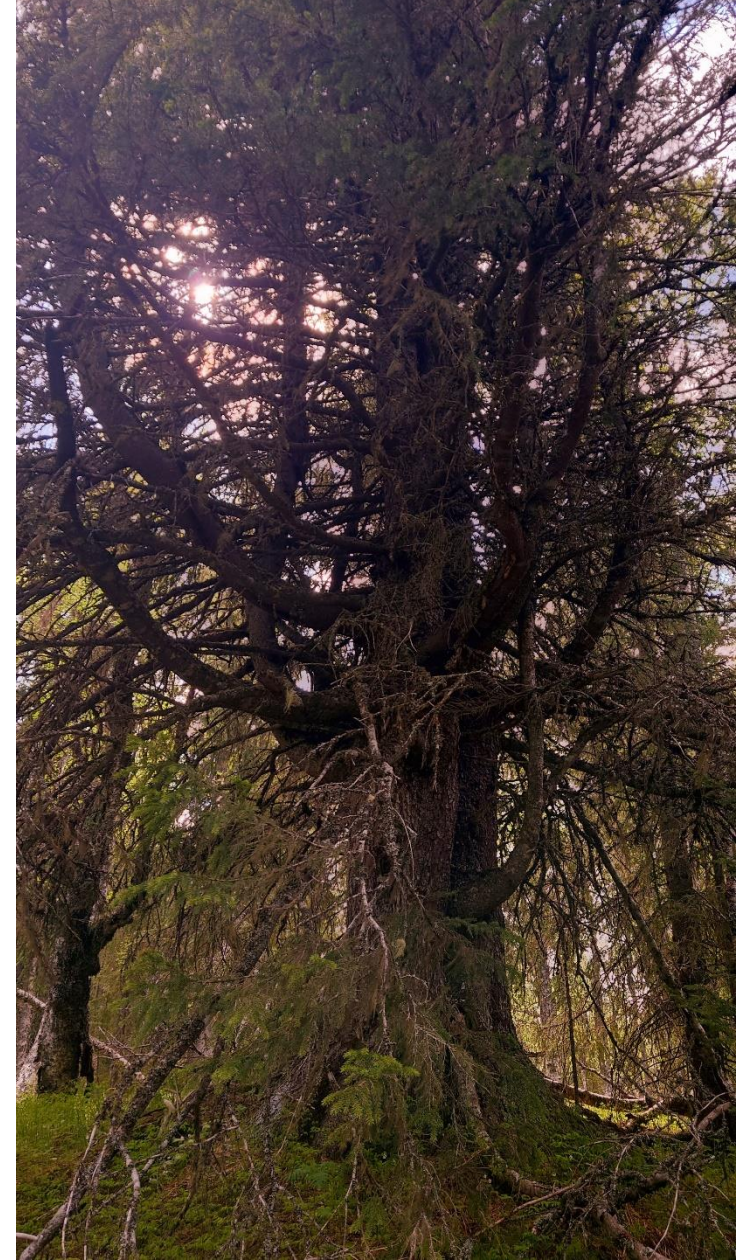
Forskningsbehov
och behov av metod- och
kunskapsutveckling?

Inspel till skogspolitiken
för inriktning och styrmedel?

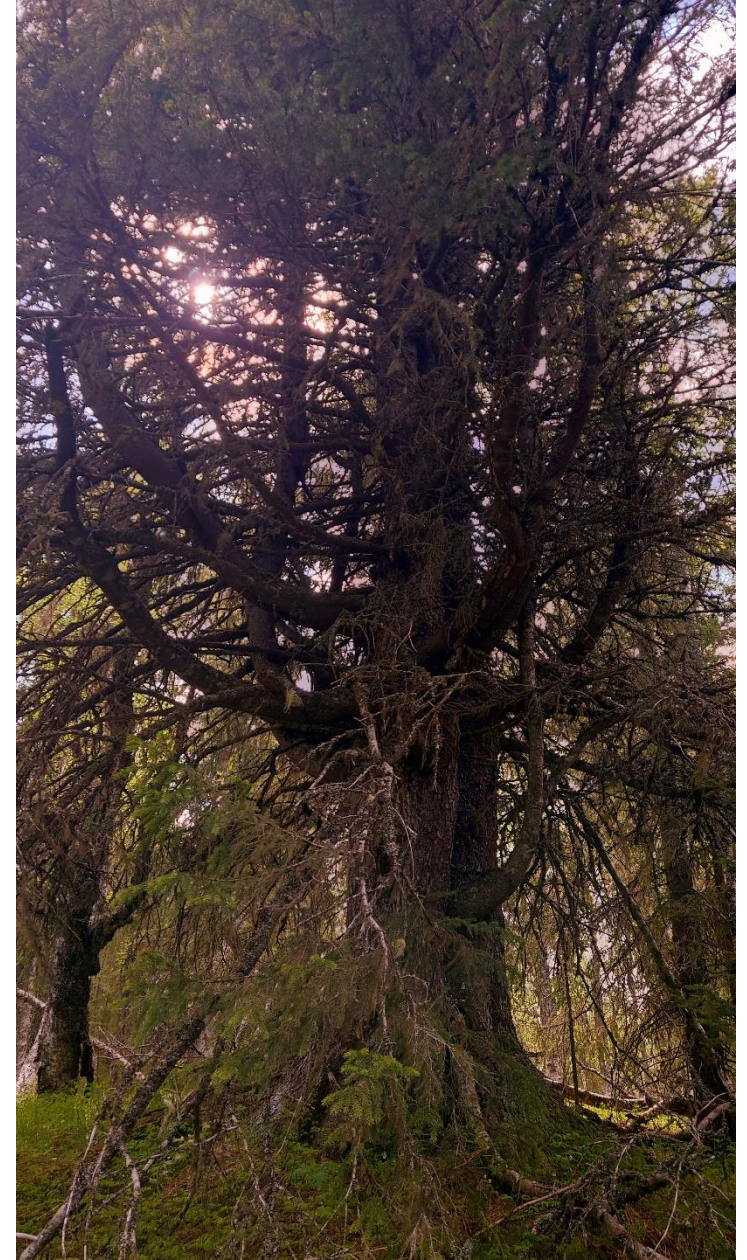

När är vi framme?

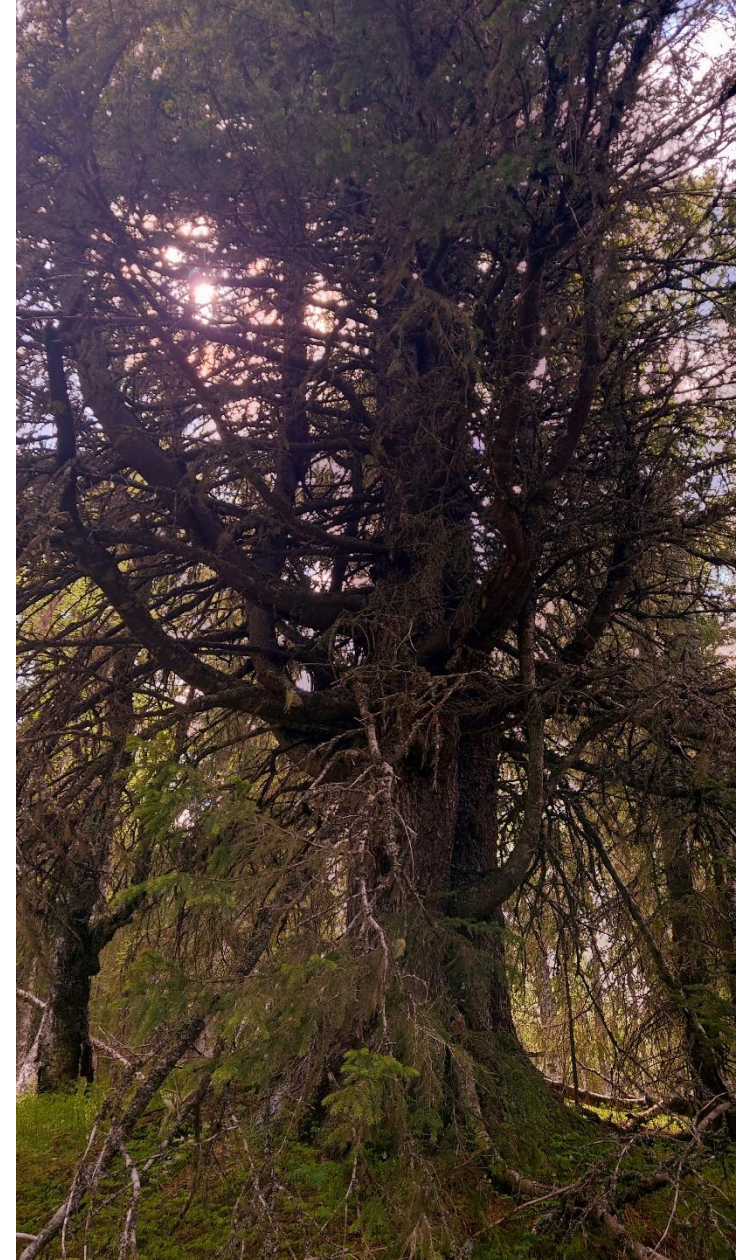
Hur vidmakthåller vi?

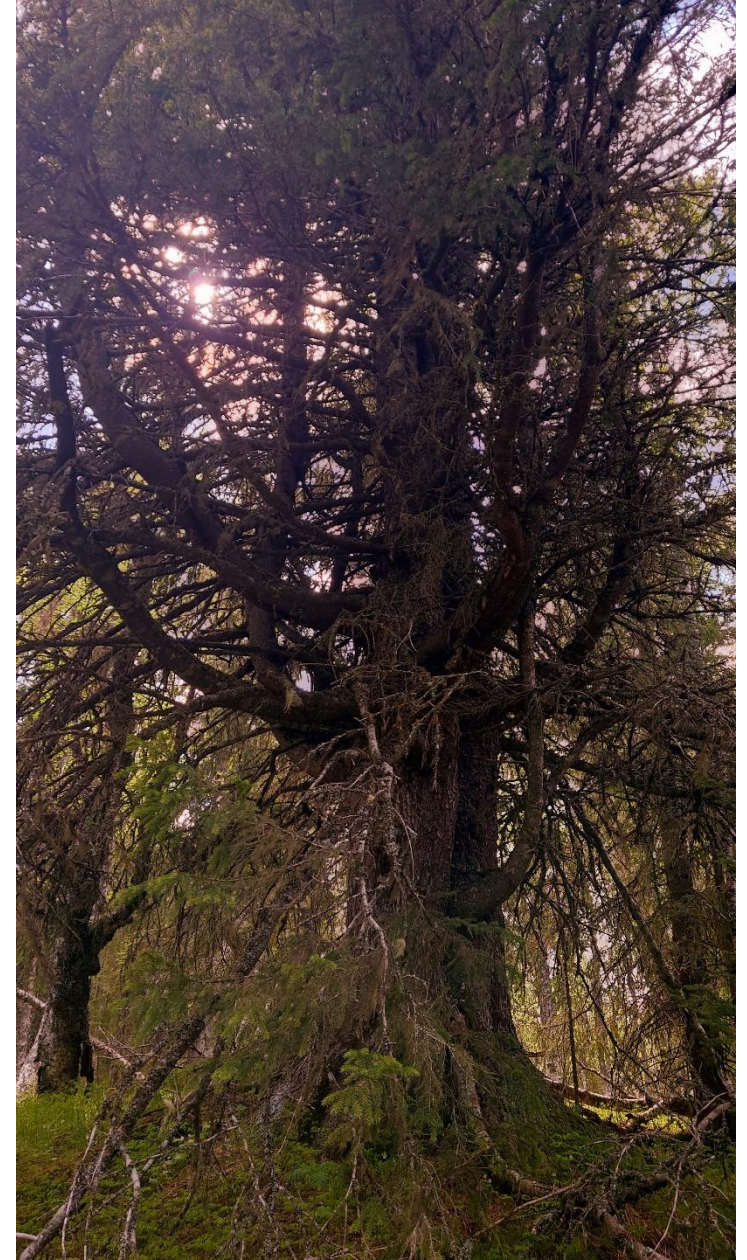
Något mer detaljerat:
Exempel från Jämtlands län!

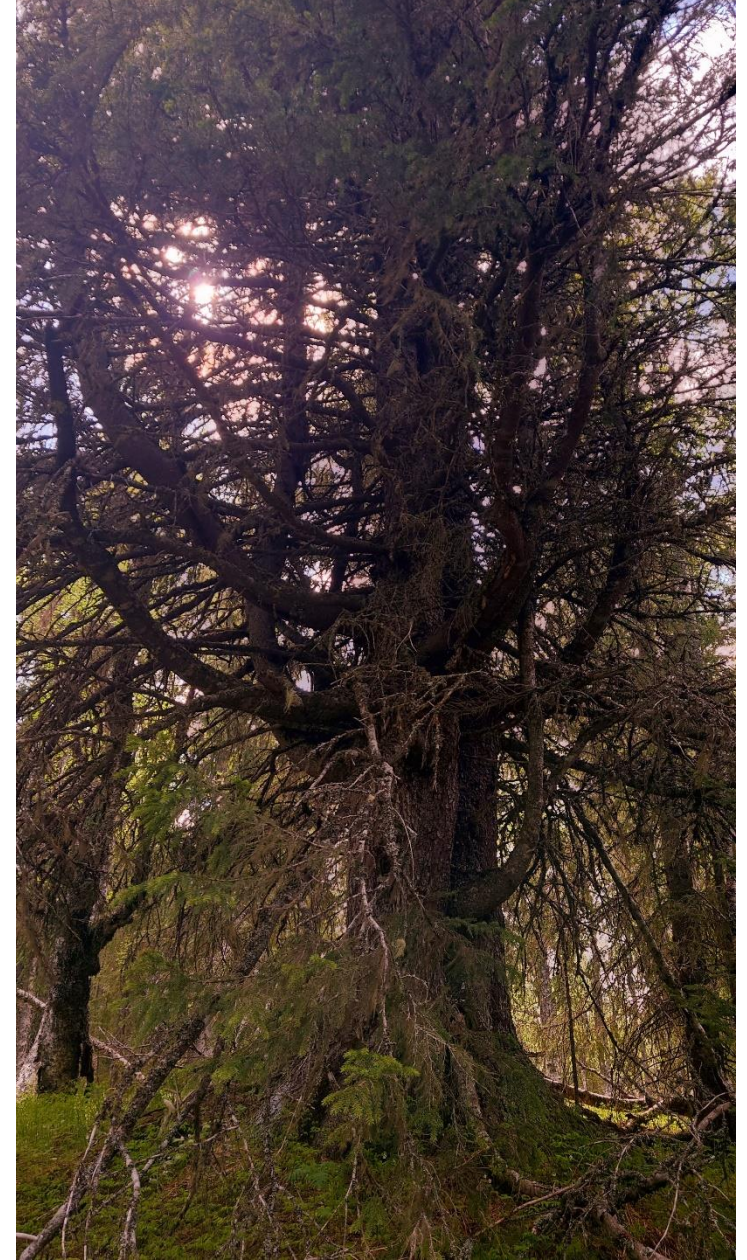
Något mer detaljerat:
Exempel från Jämtlands län!

Något mer detaljerat:
Exempel från Jämtlands län!

Något mer detaljerat:
Exempel från Jämtlands län!

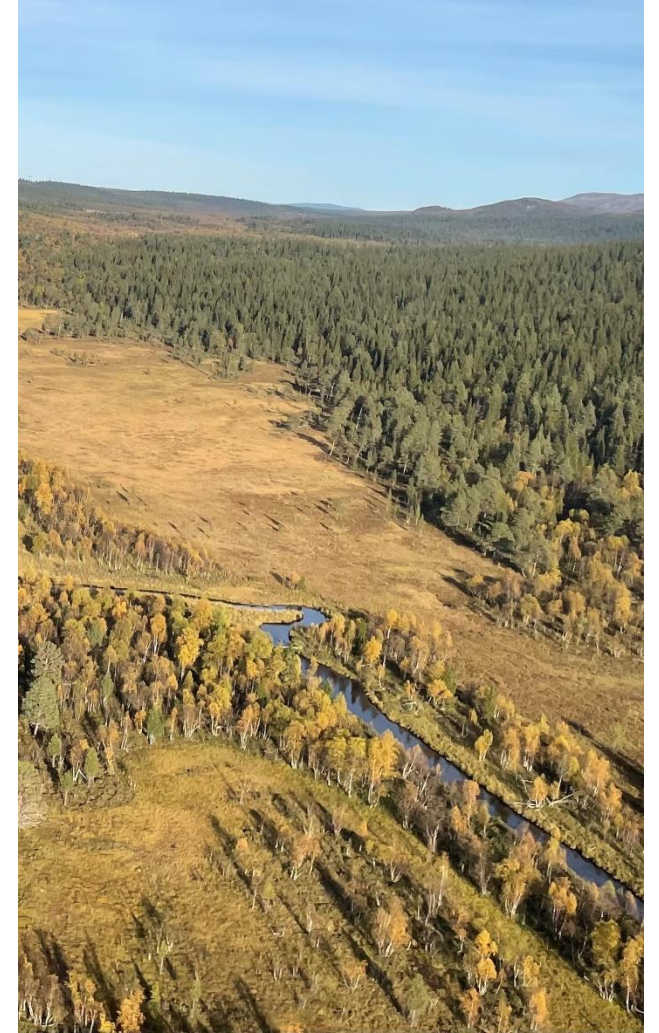
Vi börjar med helikopterperspektivet

- De flesta av våra trädklädda betesmarker är idag omvandlade till produktionsskogar i ett industrilandskap
- Markberedning och plantering förändrar artsammansättningen och gör att de flesta värden går förlorade
- I täta ungskogar saknas tills stora delar bete

Den fjällnära lagstiftningen har bidragit till att bevara stora sammanhängande områden trädklädda betesmarker intill fäbodar

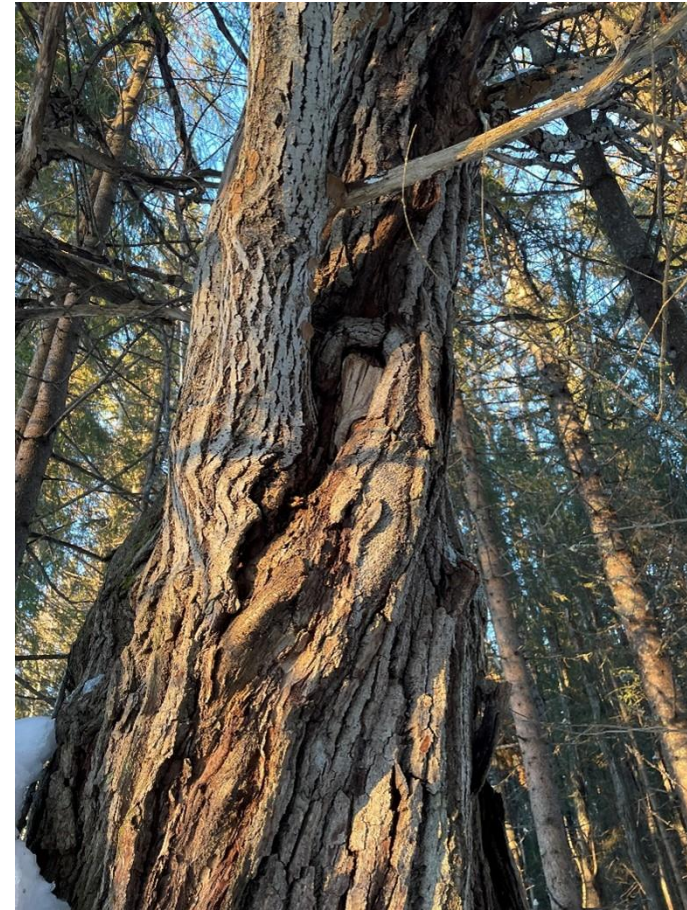
- Högt belägna områden inte lika drabbade av inväxningseffekter och har därmed bevarats längre
- Ett varmare klimat gör att detta kommer att förändras

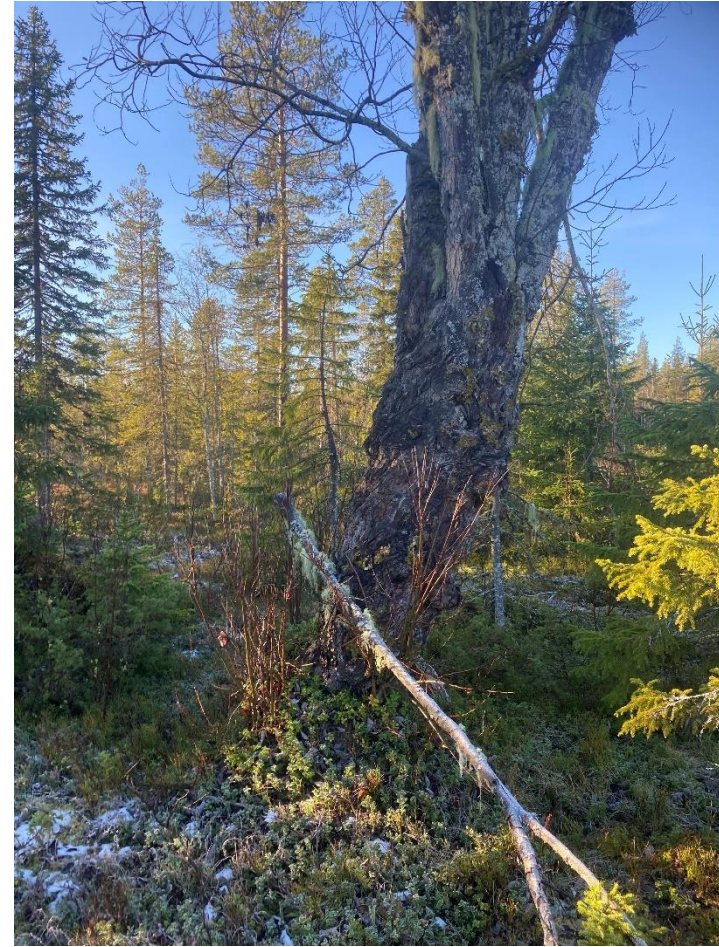
Kulturpåverkade träd

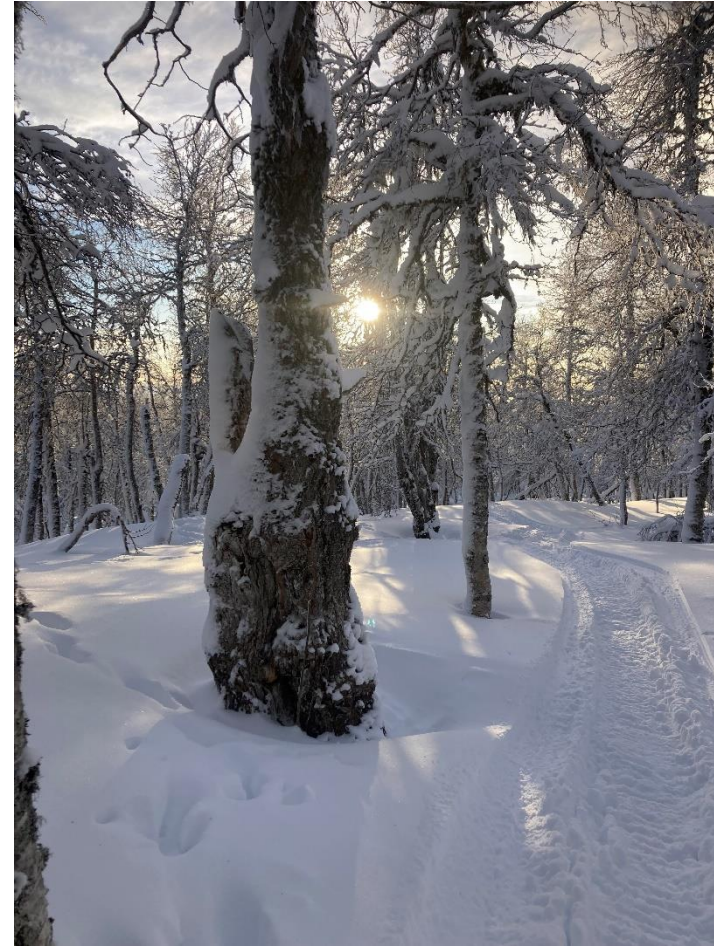
Spåren av hamling ofta övervallade och svåra att se

Hamlade träd får en karaktäristisk form

Jämtländska lövängar

Sälgar hyser mycket hög biologisk mångfald

Vad hittar vi utanför gärsgårn?

Betespräglade träd och buskar

Hänglavsrikt på äldre lövträd

Kulturved

